

Vas Megyei Közgyűlés

Vas Megye Területfejlesztési Konceptiója

Javaslattevői szakasz

II. kötet

MUNKANYAG

2013. május

Tartalomjegyzék

1. A megye jövőképe.....	3
2. A megye célrendszerének bemutatása	3
2.1. A megye fejlesztésének átfogó célja	4
2.2. A megye fejlesztésének stratégiai céljai	4
2.3. A fejlesztési célrendszer meghatározása a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre	11
3. A célrendszer koherencia vizsgálata.....	13
3.1 Belső koherencia vizsgálat	13
3.1.1. A jövőkép, a fejlesztési elvek és az átfogó cél kapcsolatának bemutatása.....	13
3.2 Külső koherencia vizsgálat	14
3.2.1. A célrendszer kapcsolata az OFTK-val.....	14
3.2.2. A célrendszer kapcsolata az OTrT-vel	14
3.2.3. A célrendszer kapcsolata a fontosabb ágazati koncepciókkal, tervekkel	14
4. A terület felhasználás alapelveit lefektető koncepció.....	15
5. A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere	15
5.1. A prioritások azonosítása.....	15
5.2. Felelősség és intézményrendszer	16
6. A tervezési folyamat, a társadalmassítás és legitimáció leírása.....	18

1. A megye jövőképe

A megye tervezett fejlettségi állapotát 2030-ban az alábbiak jellemzik: Vas megyét jó életszínvonalú, egyben nem romló demográfiai trendekkel jellemezhető, erős identitású kistérségek alkotják, melynek alapja a megújulásra képes gazdasága, illetve az egyedi kulturális, természeti értékek fenntartható hasznosítása, illetve a fejlett közlekedési és kommunikációs rendszere.

- A megye újra a bevándorlók célpontja, ami ellensúlyozza a természetes fogyásból származó népességsökkenést.
- A gazdaság motorja a járműipar, amely elsődlegesen exportra termel, miközben a termelési tevékenységet végző nagyvállalatok mélyen integráltak a helyi gazdaságba a jól képzett és elégséges számú munkaerő, illetve a helyi KKV-kal való beszállítói kapcsolatuk miatt. A termelés mellett már szolgáltatási és kutatás-fejlesztési tevékenységet is végeznek az iparághoz tartozó nagyvállalatok és fejlesztő intézetek.
- A gazdaságban meghatározó a vállalkozásfejlesztő intézmények, képző szervezetek és vállalkozások közti együttműködések, ami az erőforrások ésszerű megosztásán, illetve az üzleti igények kiszolgálásán túl lehetőséget kínál az új vállalkozások indítására is.
- Szombathely és a megye többi térségi központja közti jól szervezett közlekedési kapcsolatok lehetőséget adnak a kényelmes napi ingázásra, ami a megyét egy egységes és a lakosok, valamint a vállalkozások számára is vonzó munkaerőpiaccá teszi.
- A megye megőrzi természeti, táji és kulturális értékeit, csökken az ökológiai lábnyoma. A természeti, táji és kulturális értékek fenntartható módon a turisztikai kínálat integráns részét képezik. A környezet megóvását szolgálja a jól működő katasztrófavédelmi rendszer, illetve a hulladékok újrahasznosításának rendszere. Legalább az országos átlagot eléri a megújuló energiaforrások felhasználása az energiafogyasztásban.
- A turizmus a kiemelt márkák összehangolt fejlesztése eredményeként megőrzi piaci pozícióit a fogyasztói igényekre és trendekre való gyors reagálás révén, miközben a vidékies térségek magas színvonalú rekreációs területe képeznek.
- A kistelepüléseken megfelelő életfeltételek vannak a kiépült alapvető infrastruktúráknak (kommunikációs, közművek), a rendelkezésre álló alapszolgáltatásoknak, illetve a munkaerő-piaci központok (térségközpontok) jó közúti és közösségi közlekedési eszközön történő elérhetőségének köszönhetően. A vidékies térségekben a megélhetésben a jelenleginél nagyobb szerepet játszik a mezőgazdasági, termelés, zöldség-gyümölcs termesztés, állattenyésztés és kapcsolódó kisipari feldolgozás. A termékeket döntően a helyi piacokon értékesítik.
- A vasúti, logisztikai rendszerfejlesztések eredményeként a megye szervesen illeszkedni képes a közép-európai gazdasági térbe, és kapcsolódik a transznacionális infrastrukturális hálózatokhoz.
- Értékmegőrző, foglalkoztatási, alapszolgáltatás-fenntartási beavatkozások révén életben maradnak a népességfogyással leginkább veszélyeztetett kistelepülések.
- A megyében a jól működő szociális- foglalkoztatási- egészségügyi rendszer révén mindenkinek megvan az esélye az elsődleges munkaerőpiacra történő integrálódásra, és az életésélyeik fenntartására.

2. A megye célrendszerének bemutatása

Az alábbi célrendszer a helyzetelemzésben szereplő swot elemzés alapján meghatározott fejlesztési irányokra épül, az irányoknak a partnerségi egyeztetést követő részletesebb kibontását tartalmazza.

2.1. A megye fejlesztésének átfogó célja

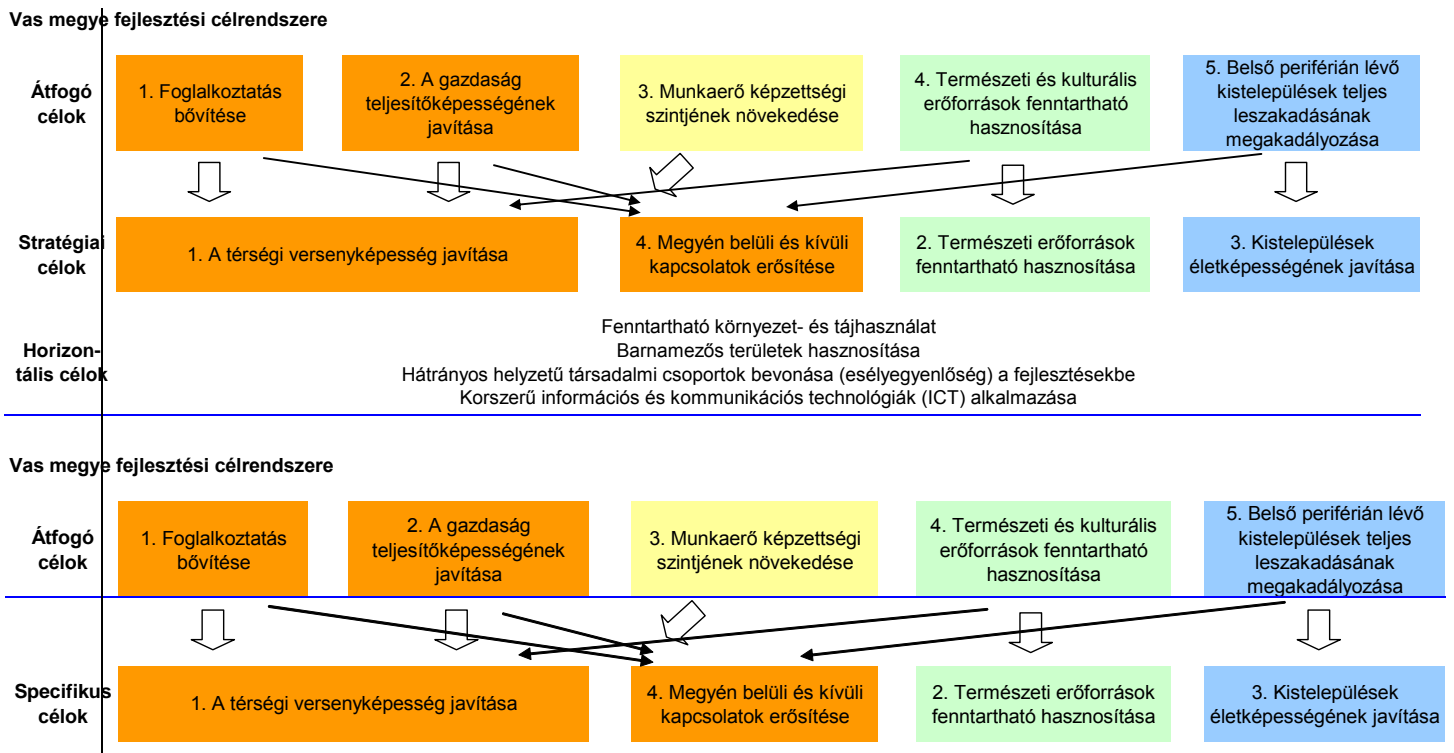
A megye átfogó célja, hogy jelentős export-orientált nagyvállalataira, a külpiaci értékesítésbe egyre intenzívebben bekapcsolódó kis- és középvállalkozásaira, a magas minőségű munkavállalóira, kiváló természeti és turisztikai adottságaira építve, földrajzi elhelyezkedéséből adódó előnyeit kihasználva elérje, hogy a megye versenyképessége 2020-ig a megyék átlaga feletti mértékben erősödjön, ennek keretében a megyében cél:

- *Foglalkoztatás bővítése*, hogy növekedjen a foglalkoztatottak száma, különösen a képzett munkaerő körében, mely kapcsán csökken a megyéből való elvándorlás, illetve további új munkavállalókat vonzanak a megyébe
- *A gazdaság teljesítőképességének javítása*, hogy növekedjen a megyében elérhető lakossági és vállalati jövedelmek nagysága, ami vonzóvá teszi a megyében történő munkavégzést, illetve az életet
- *Munkaerő képzettségi szintjének javulása*, hogy mind többen megfelelő képzettséggel magasabb értékű munkát nagyobb jövedelemért végezzenek el
- *Természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítása*, hogy csökkenjen az ökológiai lábnyom, illetve az értékek vonzó lakókörnyezetet teremtsenek a városi környezetben és vidékies térségekben egyaránt
- *Belső periferián lévő kistelepülések teljes leszakadásának megakadályozása*, hogy ne legyenek elnéptelenedett települések a megyében

Az átfogó célok kijelölése a helyzetelemzés, illetve az abból következő fejlesztési irányokra épül. Vas megyében a meglévő exportorientált nagyvállalatok térségbe való beágyazottságának erősítése mellett különösen fontos a gazdaság diverzifikációja, az exportképes termékeket, szolgáltatásokat előállítani tudó mikro és kis-középvállalkozások alapításának és fejlődésének az ösztönzése. A vállalkozások fejlődésének kulcseleme a vállalati és piaci igényekhez illeszkedő, naprakész és magas szintű tudással rendelkező munkaerő megléte a térségben. A gazdaságfejlesztés fontos eleme a megye elérhetőségének javítása, illetve a megyén belül, különösen a munkaerő piaci központok elérését támogató közösségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése. A fejlesztések során kiemelt figyelmet kell fordítani a vidéki térségek és ezen belül is a kistelepülések fejlesztésére, csökkentve a megyén belüli társadalmi-gazdasági különbségeket és ezen települések népességfogyásának a dinamikáját. Ennek érdekében ösztönözni kell a természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítását, illetve a szociális gazdaság részeként a munkaerőpiacról kiszorultak értékteremtő, pl. a munkaerő-intenzív mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódó foglalkoztatását (pl. zöldség-, gyümölcsstermesztés és feldolgozás, állattenyésztés). Ez utóbbi tevékenység hozzájárul a megyén belüli üzleti kapcsolatok bővítéséhez.

2.2. A megye fejlesztésének stratégiai céljai

A megyei fejlesztésének stratégiai céljait az átfogó célokhoz illeszkedve határoztuk meg. Az egyes stratégiai célok több átfogó cél elérését is támogathatják.

1. A térségi versenyképesség javítása

- A döntően exportra termelő nagyvállalatok megyébe való kötődésének erősítése érdekében szektorokon és határokon átívelő klaszter alapú vállalati - kutatás-fejlesztési - képzési - foglalkoztatási együttműködések ösztönzése, pl. a *Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ* keretében (Szentgotthárd, Szombathely, Zalaegerszeg térsége) járműipar-mechatronika-gépipar; elektor-mobilitás és intermodalitás a közlekedésben szakterületen. Továbbá fontos a klaszter alapú együttműködések ösztönzése fa- és bútorigarban, illetve egészség- és alkonyiparban; helyi kézműves termékek előállításában.

A klaszter alapú fejlesztésekkel ösztönözni kell a hazai kvv szektor versenyképességnek a javítását és döntően exportra termelő nagyvállalatok megyébe való kötődését.

- A klaszter, így a vállalkozásokhoz, kapcsolódó intézmények együttműködésének szervezése termelési, logisztikai, kutatás-fejlesztési, képzési területen
- Közös, jellemzően alkalmazott kutatás-fejlesztési projektek megvalósításának támogatása
- A klaszter tagok körében a termék- és technológiafejlesztéshez, szervezeti folyamatok megújításához, értékesítéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése

A preferált klaszter alapú együttműködések esetén az állami beruházási, foglalkoztatás-bővítő ösztönzők alkalmazását kell biztosítani.

A térségi alapon szervezett vállalati együttműködésekhez kapcsolódóan a K+F teljesítmény növelése, kiemelten az alkalmazott kutatásban. Ennek részeként egy K+F ernyő-program létesítése, mely kapcsán meghatározásra kerülnek a térségi profilok, melyhez illeszkedve valósulnak meg igényalapú alapkutatási, illetve vállalati együttműködésen alapuló kutatás-fejlesztési projektek, majd jönnek létre a spin-off cégek (kutatási eredményeket hasznosító kezdő vállalkozások).

- A megye kiemelt feladata a *nemzetközi beszállítói kapcsolatok erősítése, export-értékesítés ösztönzése, különösen a kis- és középvállalati szektorban*, mely kapcsán elengedhetetlen a termék- és technológiafejlesztéshez, valamint kapacitás-bővítéshez szükséges beruházások ösztönzése. A beruházások eredményességét támogatják a menedzsment képességek

fejlesztése és a piacra jutás támogatása. Szükséges közös vállalatfejlesztési (beszállítói) projektek kidolgozása (technológiai innovációs fejlesztések és menedzsment rendszerek (pl. informatikai, folyamat menedzsment, termelés minőségbiztosítása, logisztikai menedzsment, beszerzés közös fejlesztése, beruházások), együttműködések szervezése.

- A vállalkozásfejlesztést és ennek részeként a befektetés-ösztönzést a megyében legalább a járásközpontokhoz kapcsolódóan kell biztosítani, de különös figyelmet kell fordítani azon térségekre, ahol a megyei átlagnál magasabb a munkanélküliség (pl. Vasvár, Celldömölk) vagy alacsonyabb a működő vállalkozások által előállított hozzáadott érték (pl. Kőszeg térsége). Az intézményrendszernek támogatni kell a helyi adminisztrációs ügyek intézését, az „egy ablakos”, befektető centrikus ügyintézés alkalmazásával. A megye és a járasok befektetés-ösztönzését szolgáló kommunikációs, térség-marketing tevékenységeinek megvalósítása. Az önkormányzatok befektetés-szervezési kedvezményeiket, szolgáltatásaikat javasolt helyi szabályozásban rögzíteni. A vállalkozások letelepedését, illetve megerősödését ösztönözni kell a kistélepeleéseken, hogy bővüljenek a lakosság helyben való foglalkoztatásának lehetőségei.

A vállalkozások letelepedéséhez szükséges infrastrukturális feltételek igény szerinti fejlesztése szükséges. A beruházások kapcsán elsődlegesen (pl. a Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ kialakítása kapcsán tervezett fejlesztésekhez kapcsolódóan) a meglévő ipari területekhez kapcsolódó területek fejlesztését, illetve a felhagyott volt ipari üzemi területek megújítását szükséges ösztönözni. Ugyanakkor nagyobb 100 ha feletti (akár 600 ha-ra bővíthető) egybefüggő ipari-logisztikai központú célú terület fejlesztését tervezik Szombathely-Söpte, illetve Vát-Porpác térségében. Indokolt esetben kezdő vállalkozásoknak, illetve letelepeleő szolgáltatásoknak helyet adó Üzleti szolgáltató és inkubációs központok kialakítása, valamint a helyi termékek értékesítéséhez kapcsolódóan piacterek fejlesztése

- A foglalkoztatás és megyéhez kötődő vállalkozások számának bővítése érdekében a kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, valamint az innováció terjedésének elősegítése érdekében tulajdonosi felelősséggel rendelkező, stabilan működő, összehangolt vállalkozás-fejlesztési intézményrendszer működtetése a meglévő intézményi kapacitások ésszerű felhasználásával és fejlesztésével. A vállalkozásfejlesztő intézményrendszerének segítenie kell a mikro-, kis és középvállalkozások menedzsment kapacitásainak a fejlesztését. Az intézményrendszernek a szolgáltatásaiban differenciálni kell a termék-, illetve szolgáltatási életciklus alapján: így jó elkülöníthető tanácsadást és támogatást kell nyújtania az ötletfejlesztés, termék- és vállalkozásfejlesztés szakaszaiban. A tanácsadásnak nemcsak a profit, hanem a nonprofit alapon működő vállalkozásokat is szolgálnia kell, miközben elő kell segítenie a hálózatos alapú együttműködések.
- A gazdaság igényeivel összhangban lévő felső- és szakképzési rendszer működtetése, a megyében élő diákok megyében való elhelyezkedésének ösztönzése (pl. ösztöndíjjal, gyakorlati hellyel, egyéb támogatásokkal). A megye szakképzést meghatározó testületnek kell biztosítania a helyi vállalati igénykehez (pl. Járműipari Központ) kapcsolódó képzési kínálatot, illetve férőhelyeket, megfelelő számú gyakorlati helyeket, valamint pályaorientációs eszközökkel ösztönöznie kell a diákok szakmaválasztását. A testületnek támogatással ösztönöznie kell a szakképzésben az eszközök és tananyag folyamatos fejlesztését, az oktatók továbbképzését. A képzési kínálatnak figyelemmel kell lenni a napi vállalati szintű igényekre, azaz a diákokat, nem csak egy, hanem életük során több szakma elsajátítására kell felkészíteni.
- Felsőoktatásban a Nyugat-dunántúli régió vonatkozásában térségszintű kompetenciaközpontok kialakítása, illetve térségi szinten a mérnök, míg Szombathelyen a műszaki menedzser képzés fejlesztése szükséges a meglévő oktatási programok - piaci igényekhez, illetve technológiai-társadalmi változásokhoz illeszkedő - folyamatos megújításán túl. A megyében biztosítani kell a vállalati középvezetői szint továbbképzési igényét.
- Kőszegen az ISES és a Corvinus Egyetem közös multidiszciplináris képzési programja megvalósításának támogatása szükséges.

- A magas minőségű munkaerő biztosítása és a folyamatos foglalkoztathatóságuk érdekében szükséges a *munkavállalók egészségi állapotának fejlesztése*. Ennek keretében komplex programok megvalósítása: egészséges életmód elterjesztése, sportolás-mozgás ösztönzése, aktív szabadidős programok, rendezvények szervezése és korszerű táplálkozási ismeretek (dietikai programok) oktatása és elterjesztése, közösségfejlesztési tevékenységek megvalósítása, egészségi, illetve a mentális állapot javítása. További beruházási programok megvalósítása szükséges:
  - demonstrációs, oktatási, szemléletformálási látványüzem-beruházások
  - gyógynövények termesztésével kapcsolatos beruházások, illetve szemléletformáló oktatások, képzések
  - korszerű gyógykezelések és rehabilitációhoz kapcsolódó szolgáltatás-fejlesztések, ezen belül,
    - gyógyvizekhez kapcsolódó termék- szolgáltatás fejlesztések és kutatás-fejlesztési programok
    - az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése és kapcsolódó eszközbeszerzések.

2. Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

- A mezőgazdaságban a foglalkoztatás intenzív tevékenységek, így a zöldség- (pl. paradicsom, zöldpaprika, vöröshagyma, fejes káposzta, uborka, sárgarépa) gyümölcsstermesztés (pl. dió, körte, cseresznye, alma, ribiszke és szeder) és feldolgozás bővítése, valamint egyedi vagy tájjellegű termék-előállítás és értékesítése térségi integrátor szervezet bevonásával a raktározás és helyi- és külpiazi értékesítés megszervezése közösségi (állami, kamarai) szerepvállalással. A helyi értékesítés megszervezésével biztosítani kell az értékesítési lánc rövidülését, illetve az alapanyagok, illetve a feldolgozott helyi termékeknek a helyi, városi piacokra jutását. Ennek részeként élni kell a megyében azzal a jogszabályi lehetőséggel, ami teret ad annak, hogy a helyi közétkeztetésben – az egészséges ételkínálat részeként - helyi, környékbeli alapanyagokat használjanak fel. Különösen a mezőgazdasági orientációjú térségekben (pl. Vasi Hegyhát, Kemenesalja, Órség, Kőszeg), illetve kistelepüléseken a közösségi foglalkoztatási programok mezőgazdasági szektorban való megvalósításának ösztönzése, illetve a fiatal gazdák gazdálkodásának támogatása. A mezőgazdasági tevékenység részeként fontos az állattenyésztés ösztönzése összekapcsolva földhasználat biztosításával. Kapjanak támogatást a feldolgozással a mezőgazdasági alapanyagokból végterméket előállító kezdeményezések.
- Kiemelt térségi brand-ek kialakítása a turisztikai desztinációkhoz kapcsolódóan: Órség, Kőszeg-Írottkő, Savaria, Pannon fürdővilág (régie és új fejlesztések összehangolása), a főbb turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások versenyképességének folyamatos javítása, illetve a foglalkoztatás bővítésének ösztönzése a szektort kiszolgáló tevékenységi körökben (pl. helyi termékek előállítása). Különösen fontos a Kulturális örökségértékek, műemlékek fenntartható turisztikai hasznosítása, valamint a kulturális programok folyamatos megújítása és bővítése mellett az egészség és aktív turizmus feltételrendszerének fejlesztése (pl. kerékpárutak, lovas utak és központok létesítése valamint a kapcsolódó szolgáltatások (pl. kerékpárbérlés és -javítás, vagy a lovak elszállásolása), valamint a szolgáltatás kínálat (szálláshely, vendéglátás, ajándéktárgy kereskedelem) minőségének megőrzése, az igényekhez illeszkedő fejlesztése. A térségi turisztikai brand-ekhez illeszkedve fontos, hogy a kistelepüléseken létrejőjenek a városi lakosságot kiszolgáló szabadidős és rekreációs terek, szolgáltatások. A turizmus szervezés informatikai rendszereit is fejleszteni kell. Szükséges biztosítani a turisták naprakész információval való ellátását (pl. aktuális programok, vagy szabad szállásférőhelyek bemutatása) az interneten keresztül, illetve a szolgáltatók közti online kommunikációt. További fontos feladat megyei szinten összehangolt turisztikai marketing és értékesítés-ösztönző tevékenység támogatása, illetve a turisztikai szolgáltatók, illetve desztinációk közötti együttműködés ösztönzése.

- Megújuló energiák fenntartható hasznosítása (termál-, bio-, szél- napenergia és földhő) fűtési és villamos-energiatermelési céllal, akár megyén belüli fejlesztéssel, gyártással és -energetikai auditon alapuló - energiafelhasználás racionalizálásával párhuzamosan, különös tekintettel a közintézmények, távfűtőrendszerek, illetve vállalkozások tevékenységeire. A megújuló energiaforrásokon alapuló beruházásoknak, de különösen a biomassza alapú energetikai projekteknek jelentős foglalkoztatási potenciálja van a vidéki térségekben.
- Környezeti állapot javítása, mely részeként
  - a hulladék-újrahasznosítás rendszerének megszervezése és a szükséges infrastruktúra kialakítása a megye teljes területére
  - a talajszennyezés mérséklése a közcsatorna hálózatra való csatlakozás arányának növelése
  - természeti katasztrófák megelőzése érdekében a szükséges ár- és belvízvédelmi, csapadékvíz-elvezetési infrastrukturális fejlesztések megvalósítása (kiemelten a Rába mentén Csákánydoroszló, Gasztony és Rátót térségében, a Pinka mentén Vaskeresztes és Horvátlövő településeken)
- Vonzó települési környezet kialakítása a városokban, melyhez kapcsolódóan megfelelő színvonalú kulturális és zöldövezeti szabadidő infrastruktúra (Pl. Szombathelyen a Csónakázó-tó - Haladás foci-pálya környékén az „új Városliget építése”, Kőszegen a Gyöngyös patak mente, Sárváron a csónakázót és környéke, Celldömölkön a Ság-hegy és térsége, Körmenden a Rába part) megteremtése. A fejlesztéseknél különös figyelmet kell fordítani a zöldfelületek védelmére, fejlesztésére, illetve a kulturális tárgyi és szellemi (pl. ókori Savaria és Szent Márton kultusz) örökség értékek hasznosítására. Továbbá törekedni kell az un. barnamezős területek, így a belterületi üresen álló, felhagyott ingatlanok, volt üzemek, laktanyák hasznosítására. Szombathelyen kiemelt feladat a volt szovjet laktanya területének kármentesítést követő hasznosítása. További feladat a városokban az alapvető működési feltételek megoldása: belterületi utak folyamatos karbantartása, temető bővítések. A települések lakófunkciós fejlesztéseinél törekedni kell arra, hogy a zöldmezős fejlesztések helyett a meglévő területeket hasznosítsák. Javasolt a negatív, a területhasználatot extenzíven bővítő agglomerációs hatás megállítása, a városszéli, városkörnyéki kiköltözést lehetővé tevő belterületek bővítése, vagy a beépítési arány növelése helyett már a települési szövetbe ékelődött használaton kívüli épületek, területek hasznosítása. Ezzel összhangba törekedni kell a megye városaiban az úgynevezett kompakt várospolitikai elveinek megvalósítására, ami elsősorban a beépített területek szétterülésének korlátozását és ebből következően a beépítések intenzitásának növelését, a lakó-, szolgáltató funkciók, valamint a munkahely közti közlekedési távolságok csökkentését és zöldterületek, folyosók bővítését jelenti. Ehhez kapcsolódóan a fejlesztések során ösztönözni kell településeken belül az alközpontok megerősítését, azok funkcióinak bővítését, illetve a foglalkoztatásban a települések viszonylatában a többközpontúság kialakítását. Ezen elvek mentén szükséges pl. Szombathely belvárosa 2005-ben megkezdett rehabilitációjának folytatása.

3. Vidéki térségek fejlesztése, ezen belül a kistelepülések életképességének javítása térségi együttműködések révén

A kistelepülések megújítása vidéki térségek integrált fejlesztése eredményeként valósítható meg, amelynek ugyanúgy része a gazdaságfejlesztés (mezőgazdaság és egyéb vállalkozásfejlesztés), mint a köz- és alapszolgáltatások elérhetőségének biztosítása, vagy a táji, természeti környezet megóvása. A vidéki térségek fejlesztését térségi alapon kell szervezni, összhangban a térségközpontot jelentő város(ok) fejlesztési igényeivel és szükségleteivel. A vidéki térségekben fontos népességmegőrzés feltételeinek javítása, ami csak részben oldható meg helyben foglalkoztatással, míg másrésztől biztosítani kell a közeli térségközpontok elérhetőségét. A vidékfejlesztésnél figyelemmel kell lenni arra, hogy eltérő igények lehetnek egy nagyváros közeli és egy perifériás, zsáktelepülésen. Szombathely és így a többi kisváros célja, hogy a környező kistelepülésekkel összhangban fejlessze szolgáltatásait, valamint a kapcsolódó létesítményeket és

ösztönözze a városkörnyéken belül személyi és üzleti (pl. helyi termékértékesítési) kapcsolatok bővítését.

- Kistelepüléseken a humán szolgáltató rendszerek térségi alapon szervezett működtetése
Az oktatás, egészségügyi alapellátás, szociális ellátás, bölcsődék, kulturális szolgáltatások megfelelő színvonalú, együttműködésen alapuló és ésszerű kapacitás-elosztást biztosító működtetése, hogy a minimális működési feltételeknek megfelelő intézmények a falvakban is működjenek. Fokozatosan törekedni kell a lakosság elöregedésével párhuzamosan az idősellátás feltételrendszerének javítására. A közszolgáltatások rendszerének kialakítása a település- és közlekedési hálózat jellegzetességeit figyelembe veszi.
- A foglalkoztatás bővítése és a gazdasági önellátó funkciók körének szélesítése érdekében a helyi termékek, élelmiszerek előállításának és feldolgozásának ösztönzése kapcsolódó védjegyjogtalom bevezetésének és működtetésének támogatása, illetve megújuló energiaforrásból történő energiatermelés, továbbá munkahely-teremtési és megőrzési célból egyéb vállalkozásfejlesztési tevékenységek ösztönzése. A kistelepüléseken az alapszolgáltatások (pl. üzlet, posta) biztosítása érdekében beruházással és foglalkoztatási támogatással ösztönözni kell az újszerű szolgáltatási formák elterjesztését, illetve hatékonyságuk javítását (pl. mobil szolgáltatás), (Részletesebben kibontásra került az 1. és 2. stratégia cél részeként.)
- Szociális gazdaság jól működő szervezeteinek kialakítása a közfoglalkoztatás rendszerének átalakításával

A szociális gazdaság részeként megyei szinten szervezett, de alközpontokkal rendelkező állami és magánszereplők összefogásával olyan vállalkozások működnek melyek elsődleges célja – az elsődleges munkaerőpiacról kiszoruló - hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatásának ösztönzése. A társaságon belüli foglalkoztatásnak a munkaerő foglalkoztathatósági állapotától függően többféle üzletágot kell szervezni: a teljesen támogatottól, a piaci alapon működőig. A vállalkozásokban a foglalkoztatást általános és szakképzési programoknak, illetve mentális fejlesztésnek kell kísérnie. A szociális gazdaság szervezeteinek kialakítása mellett fontos feladat a közösségfejlesztési tevékenységek szervezése. A foglalkoztatási társaságok működéséhez szükséges eszközök és infrastrukturális beruházások támogatása, illetve a foglalkoztatási társaságokban előállított termékek elosztásának és piacra vitelének a szervezése, különös tekintettel a helyben, helyi piacokra történő értékesítésre. Biztosítani kell a szociális gazdaságban dolgozó szervezetek hálózatos együttműködésének szervezését a szinergiák kihasználása, a tapasztalatok megosztása érdekében.

A szociális gazdaság kiemelt területei

- Mezőgazdasági foglalkoztatás: különösen a háttáji gazdaságokhoz, illetve a kistelepülések körüli parlagon heverő földek hasznosításához kapcsolódóan zöldség-, gyümölcsstermesztés, illetve az arra épülő feldolgozás, illetve állattenyésztés, valamint egyéb mezőgazdasági alapanyagokból termékfejlesztés
- Mezőgazdaságilag értéktelen biomassza alapanyag termelése, illetve energetikai hasznosítása
- Hulladék-feldolgozás és újrahasznosítás (re design)
- táji- és építészeti értékek fenntartása, valamint
- kulturális hagyományok megőrzése és turisztikai kínálatba való szervezése, programok-rendezvények szervezése.

A fentiek hozzájárulhatnak a történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális és vallási értékekre épülő helyi identitás és így a térséghez való kötődés erősítéséhez.

- Lakófunkciók minimális infrastrukturális feltételeinek megteremtése, melynek alapfeltétele a kistelepülések egyéni és közösségi közlekedést kiszolgáló normális közúti megközelíthetősége, szélessávú telekommunikációs hálózatokon való elérhetősége (pl. kiemelten az Őrségben), illetve a megfelelő minőségű ivóvíz nyújtása mellett szennyvízkezelés megoldása. A településeken sürgető az alapvető működési feltételek megoldása: belterületi utak folyamatos karbantartása, temető bővítések

4. Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése

- Észak-déli (M86, S31-87-es, Szombathelyen északi körgyűrű befejezése, majd a következő fejlesztési szakaszban az M9) és kelet-nyugati irányú nemzetközi közúti (M8) és vasúti közlekedési tengelyek (Szlovénia, Oberwart irányába) és azok elérhetőségének fejlesztése (pl. mellékutak korszerűsítése), melyhez kapcsolódóan Szombathely térségében tervezik vasúti és közúti kapcsolatok kihasználásával és fejlesztésével (Sárvár-Pápa közút (45km) logisztikai szolgáltatások bővítését. Szükséges a Hegyeshalom-(Csorna)- Porpác, és a Szombathely-Zalaszentiván vasútvonalak rekonstrukciója (állomások átépítése, pályahibák felszámolása, biztosító berendezés korszerűsítése) és villamosítása, valamint a központi forgalomirányítás kiépítése, az üzembiztonság fokozása, illetve az utas-tájékoztatás korszerűsítése. További közlekedés-fejlesztési feladat a térségközpontok megközelíthetőségének javítása, ezen belül is a Szombathely környéki elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése (pl. Kőszeg irányába), a vasútvonalak mentén a különféle közlekedési típusról az átszállást biztosító, intermodális (pl. Park+Ride; Bike+Ride) rendszerek kiépítése, illetve a kistelepüléseket érintő kisléptékű közösségi közlekedési szolgáltatások működtetése a munkalehetőségek szélesebb körének elérhetővé tétele érdekében. Szombathelyen intermodális közösségi közlekedési központ létesítése az Éhen Gyula tér rehabilitációjával összhangban, illetve a belső közúti körgyűrű keleti szakaszának megépítése. A közösségi közlekedés fejlesztéséhez az érintett szereplőkkel együttműködve (pl. Volán társaságok, önkormányzatok) egy sikeres közlekedési szövetség működtetése. Az egyéni és a közösségi (autóbusz) közlekedés fejlesztése érdekében elengedhetetlen a megye minden kategóriába eső közútjának a korábbinál intenzívebb karbantartása, illetve magasabb minőségű biztonságos kiépítése, hogy a megyén belül a települések elérhetősége gyorsabb és biztonságosabb legyen.
- Osztrák, szlovén határ menti kapcsolatok bővítése, különös tekintettel a közös munkaerőpiac kihívásaira, illetve a természeti értékek közös fenntartható hasznosítására, valamint élénk részvétel transznacionális együttműködésekben. A határ-menti együttműködések fokozása érdekében bővíteni kell határátlépő-helyek számát az alsóbb rendű utak párhuzamos fejlesztésével egyidejűleg: Alsószőlőnk, Nemesmedves és Rönök térségben. A közúti közlekedéssel párhuzamosan vizsgálni kell a vasúti kapcsolatok bővítését Szombathely – Oberwart és Körmennd –Németújvár térségében. A közúti fejlesztésekhez kapcsolódóan szükséges a kerékpárutak, lovasutak határon átnyúló hálózatának is az összekapcsolása.

Horizontális jellegű fejlesztési célok

- Fenntartható környezet- és tájhasználat, mely során a tervezett beruházások, (pl. ingatlan-, vonalas infrastruktúra-fejlesztések) figyelemmel vannak a természeti értékek védelmére, a vízbázisok védelmére, a levegőszennyezés csökkentésére, a hulladékok keletkezésének mérséklésére. A fejlesztések során figyelemmel kell lenni a megyei, illetve települési rendezési tervekre, ami az egyes településeken, illetve térségekben a természeti, környezeti adottságok és erőforrások számba vételével korlátozza az egyes beruházások megvalósítását.
- Barnamezős területek hasznosítása, illetve a használaton kívül épületek, területek újrahhasznosítása a zöld mezős beruházások helyett
- Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása (esélyegyenlőség) a fejlesztésekbe, illetve a fejlesztések hatásainak szétterítése

- Korszerű információs és kommunikációs technológiák (ICT) alkalmazása, mely során biztosítani kell az információknak a hátrányos társadalmi csoportokhoz való eljutást,

2.3. A fejlesztési célrendszer meghatározása a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre

A megye fejlesztési céljainak eltérő mértékben relevánsak az egyes meghatározó foglalkoztatási központokban melyek az alábbiak. Fontos kiemelni, hogy az alábbiakban csak az egyes térségek kiemelten hangsúlyos ágazati területeit emeljük, mindezek mellett a térségekben egyaránt fontos a megyei fejlesztési célok megvalósítása.

1. Szombathelyi agglomeráció térsége

A Pannon Járműipari Centrum fejlesztéseinek megvalósításával és a kapcsolódó közlekedés fejlesztések révén a munkaerővonzás-körzet kiterjesztése. A térségben biztosítani kell a megfelelő színvonalú kulturális és rekreációs kínálatot, valamint a felsőfokú oktatás magas színvonalú a helyi gazdaság igényeit is kiszolgáló feltételrendszerét,

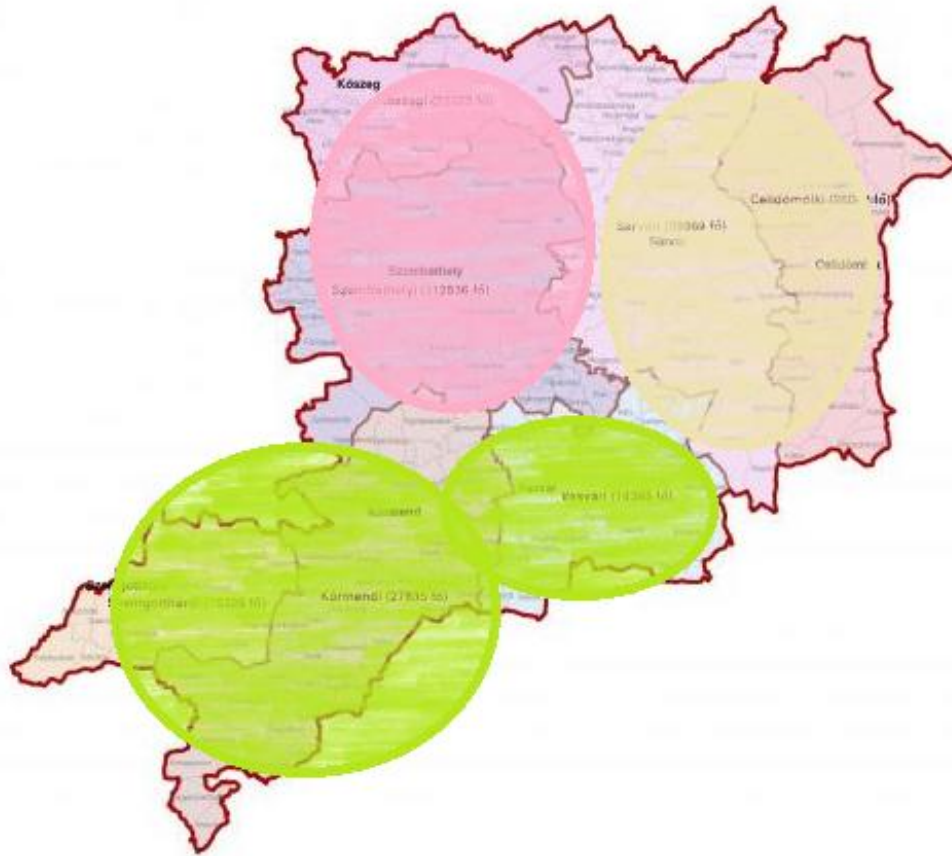
2. Sárvár-Cellödömök térsége

Kiemelten fontos az érintett településeken turisztikai piaci pozícióik erősítése, a szolgáltatás kínálat bővítése több település bevonásával, illetve a termelő szektor helyi erőforrásokon alapuló fejlesztése. Ezen térségben különösen fontos a mezőgazdaság, így többek között az állattenyésztés versenyképes fenntartása.

3. Körmend-Vasvár-Szentgotthárd térsége

Fontos feladat a közlekedés hálózati fejlesztések eredményeként javuló logisztikai pozíciók kihasználása, illetve a helyi gazdaság megerősítése, különös tekintettel a mezőgazdaságra, helyi termékek feldolgozására, illetve a helyi kötődésű kkv-k működésének bővítésére.

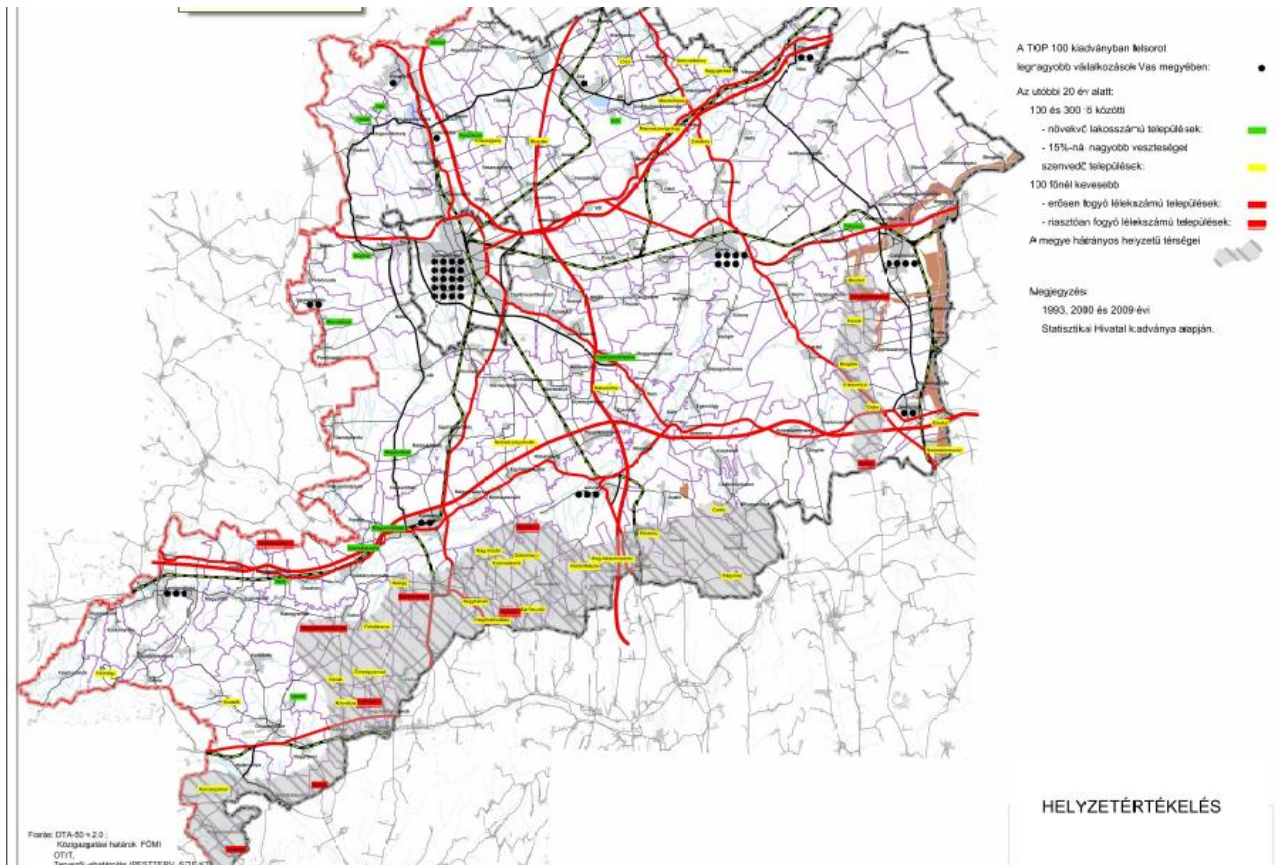
A fenti tércategóriákat az alábbi térkép szemlélteti

4. Belső periferián lévő kistelepülések

A megye periferiáján, a kistérségi központtól távolabb eső, nehezen megközelíthető kistelepülések fennmaradása a jövőben veszélybe kerülhet. A következő térkép egyszerre szemlélteti a megye 20 legnagyobb vállalkozásának működési helyét, illetve azon kis településeket, melyek az elmúlt 20 évben a legnagyobb arányú népességsökkenést szenvedték el.¹

¹ Vizsgálatot készítette: Godavszky Beáta Vas megyei főépítész

100 főnél kisebb lakosú és a népességcsökkenés szempontjából a legrosszabb helyzetben lévő, a „kihalás” által leginkább veszélyeztetett települések: Döröske, Nemesmedves, Halastó, Daraboshegy, Szatta, Keléd, Szaknyér, Velemér, Hegyhátszentmárton, Kemeneskápolna. A jövőben törekedni kell arra, hogy ezen településeken is maradjon lakófunkció, miközben ösztönözni kell az épített örökség értékek és épületállomány megőrzését, mely esélyt kínál a kistelepülések üdülési-pihenési célú használatára is. A kistelepülések fennmaradásában, népességmegőrzésükben fontos szerepük lehet az önfenntartó gazdasági tevékenységeknek (pl. helyi élelmiszertermelés és feldolgozás, energiatermelés, érték teremtő közfoglalkoztatás), melyre az ország több pontján találni jó példát. (pl. Rozsály).

3. A célrendszer koherencia vizsgálata

3.1 Belső koherencia vizsgálat

3.1.1. A jövőkép, a fejlesztési elvek és az átfogó cél kapcsolatának bemutatása

A jövőkép és az átfogó cél koherenciája biztosított a jövőkép elérését szolgálják az átfogó célok.

A stratégiai célok és a helyzetelemzésben kiemelt fejlesztési irányok kapcsolata

Stratégiai célok	Fejlesztési célok a helyzetelemzésben
A térségi versenyképesség javítása	Döntően exportra termelő nagyvállalatok megyébe való kötődésének erősítése Kezdő vállalkozások indításának és növekedésének ösztönzése, valamint az innováció terjedésének elősegítése
Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása	Mezőgazdaságban a foglalkoztatás intenzív tevékenységek, így a zöldség- gyümölcsstermesztés és feldolgozás bővítése Kiemelt térségi brand-ek kialakítása a turisztikai desztinációkhoz

	<p>kapcsolódóan</p> <p>Megújuló energiák fenntartható hasznosítása (termál-, bio-, szél- és napenergia),</p> <p>Környezeti állapot javítása</p>
<p>Vidéki térségek fejlesztése, ezen belül a kistelepülések életképességének javítása térségi együttműködések révén</p>	<p>Az aprófalvas megyében különösen fontos a kistelepülések térségi alapon szervezett humán szolgáltató rendszereinek (oktatás, egészségügyi alapellátás, szociális ellátás, bölcsődék, kulturális szolgáltatások) fenntartható, a település- és közlekedési hálózat jellegzetességeihez alakított kialakítása</p>
<p>Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése</p>	<p>Észak-déli (pl. M86) és kelet-nyugati irányú nemzetközi közúti (pl. M8) és vasúti közlekedési tengelyek és azok elérhetőségének fejlesztése</p> <p>Osztrák, szlovén határ menti kapcsolatok bővítése</p>

3.2 Külső koherencia vizsgálat

3.2.1. A célrendszer kapcsolata az OFTK-val

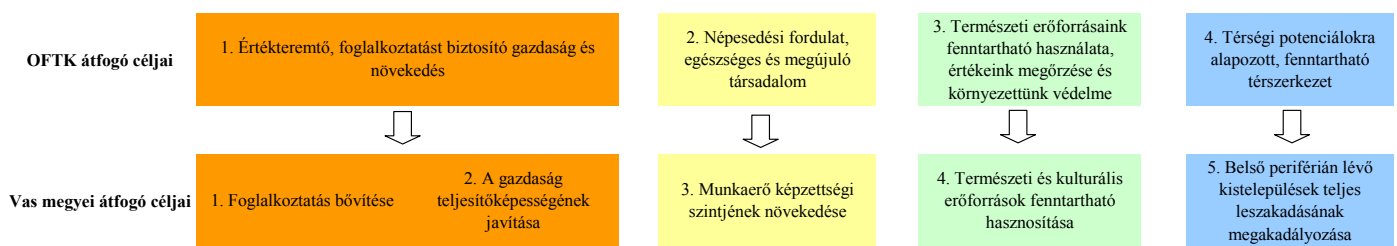
Az alábbi táblázat mutatja, hogy a megye és a nemzeti szintű átfogó fejlesztési célok összhangban vannak:

Vas megyei átfogó céljai

1. Foglalkoztatás bővítése
2. A gazdaság teljesítőképességének javítása
3. Munkaerő képzettségi szintjének növekedése
4. Természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítása
5. Belső periferián lévő kistelepülések teljes leszakadásának megakadályozása

OFTK átfogó céljai

1. Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés
2. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
3. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
4. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

3.2.2. A célrendszer kapcsolata az OTrT-vel

A területfejlesztési koncepció teljes mértékben összhangban van az OTrT-vel, a helyzetelemzés a természeti, környezeti elemeknél, illetve a vonalas infrastruktúráis fejlesztéseknél az OTrT-re épülő megyei területrendezési tervet tekintette a tervezés alapjául.

3.2.3. A célrendszer kapcsolata a fontosabb ágazati koncepciókkal, tervekkel

A Növekedési Terv főbb stratégiai pontjai közül az alábbiakhoz kapcsolódik elsősorban a megyei fejlesztési koncepció

- Növekedés természeti erőforrásainak hasznosítása

- Növekedés szellemi erőforrásainak hasznosítása
- Újra-iparosítás és munkalapú növekedés
- Importkiváltó gazdaságpolitikai termelés
- Helyi gazdaság-fejlesztés és város stratégiák

4. A terület felhasználás alapelveit lefektető koncepció

Az OTK (97/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Területfejlesztési Koncepcióról) I. fejezet: Az új országos területfejlesztési koncepció funkciója és alapelveivel összhangban az alábbi területhasználati elveket érvényesítjük:

- a barnamezős fejlesztéseket a zöldmezős beruházásokkal szemben előnyben részesítő területhasználat;
- a közkinccset képező természeti és kulturális értékek megőrzése mellett ezen értékek és a közszolgáltatások - terhelhetőségen belüli - értékmegőrző elérhetősége, hozzáférhetősége, akadálymentesítése;
- a fejlesztések hely kiválasztása, a területi közigazgatás és a közszolgáltatások szervezése szolgálja a fenntarthatóságot, az értékmegőrzést és a biztonságot;
- az utazásra fordított idő csökkentése, az utazás biztonságos és fenntartható módjának, valamint akadálymentesítésének biztosítása;
- a helyi környezettudatosság, a táji értékek iránti felelősség, a helyi adottságokhoz igazodó térségi gazdaság és társadalom kialakításának szolgálata;
- a közlekedés és az áruszállítás környezeti, műszaki, közbiztonsági károkozásának és kockázatának csökkentése;
- a fejlesztéseknek a meglévő területekhez kapcsolása, a települések közti területek lehetőség szerinti természet közeli állapotban tartása, illetve fenntartható mezőgazdasági hatása.

5. A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere

5.1. A prioritások azonosítása

A prioritások az átfogó fejlesztési célok és azok stratégiai rész céljai mentén kerülnek kijelölésre. A prioritások egyrészt orientálják a megyei program szerkezetét, másrészt a megyei programok kialakítását, így a végső prioritás szerkezetet meghatározzák a program végrehajtására allokált források feltételrendszere. (pl. 2014-20 Operatív programok szerkezete és a megyei önkormányzatok feladatköre.)

1. K+F+I, KKV fejlesztése, Oktatás: Munkahelyteremtés és jövedelem növelése²

- Klaszter alapú vállalkozásfejlesztés és a kkv-k exportképességének a javítása, valamint kapcsolódóan a kutatás-fejlesztési-innovációs kapacitások és képességek bővítése, különös tekintettel a térség versenyképes ágazataira
- Vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési intézményrendszer megújítása
- Szakmai képzési rendszer megújítása
- Közoktatási-nevelési rendszer készségfejlesztést szolgáló módszereinek fejlesztése

² Vastag betűvel szedett prioritás elnevezések után a koncepció stratégiai céljai szerepelnek a tartalmi összhang áttekinthetősége érdekében.

- „Egészséges ember” - Munkavállalók mentális és fizikai állapotának javítása, kapcsolódóan szakmai programok és infrastruktúra fejlesztések megvalósítása

2. Mezőgazdaság, Turizmus, Energetika, Környezet: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

- Mezőgazdaság fejlesztése, ezen belül is zöldség, növénytermesztés és feldolgozás, valamint tárolás értékesítés komplex rendszerének a létrehozása, háztáji termelés bővítése, illetve az értékesítés során a város-vidék kapcsolat erősítése
- Turisztikai térségek komplex fejlesztése
- Megújuló energiaforrások hasznosítása és épületek, energiaellátó rendszerek energiahatékonyságának javítása
- Vonzó települési környezet kialakítása a városokban, különös tekintettel a barnamezős területek rehabilitációjára, az örökség értékek fenntartható hasznosítására, illetve a megfelelő színvonalú kulturális és zöldövezeti szabadidő infrastruktúra kialakítására
- Környezeti állapot javításához kapcsolódó jelentősebb beruházások megvalósítása (hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés, nagyvárosok egészséges ivóvízellátása, árvízvédelem, természetvédelem)

3. Vidékfejlesztés, Foglalkoztatás, Szociális ellátás: Kistelepülések életképességének javítása

- Szociális alapú foglalkoztatás rendszerének kialakítása
- Foglalkoztatás bővítése a kistelepüléseken
- Kistelepülések alap-infrastrukturális (vízellátás, szennyvízkezelés, útkorszerűsítés) fejlesztése és értékmegőrzése (helyi értékek, településképek, zöldfelületek)
- Térségi alapon szervezett szociális, egészségügyi alapszolgáltatás fejlesztése, működtetése, illetve ezen belül a megyei szintű és megye határon átnyúló szolgáltatások megújítása

4. Közlekedés: Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése

- Közúti közlekedés fejlesztése (közúthálózat fejlesztése és fenntartása)
- Vasút-hálózat fejlesztése
- Közlekedési ágakhoz kapcsolódó logisztikai infrastruktúra fejlesztése
- Közösségi közlekedés, ezen belül különös tekintettel a közlekedési kapcsolatok összehangolására és fejlesztésére
- Kerékpáros közlekedés, kerékpárutak építése és szolgáltatás-rendszer fejlesztése

5. Nemzetközi együttműködések: Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése

- Határ menti együttműködések, Ausztria, Szlovénia irányába
- Nemzetközi együttműködések

5.2. Felelősség és intézményrendszer

A megyei önkormányzatok feladatait alapvetően a 2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól szabályozza: „27. § (1) A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”

A fentiekben megfogalmazott feladat- és hatásköröket a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. Törvény 11. és 13. § szabályozza. Ezen feladatokon belül a megyei

önkormányzatnak a területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, ami érdekében az érintettek bevonásával széles körű partnerséget szervez. Ehhez kapcsolódóan a törvényből az alábbi feladatokat kiemeljük, melyek meghatározzák a megyei fejlesztési koncepciója, illetve ahhoz kapcsolódó megyei programok és alprogramok megvalósítása során. A megye:

- a megyei jogú város önkormányzata bevonásával kidolgozza és elfogadja a megye hosszú távú területfejlesztési koncepcióját, illetve a megye fejlesztési programját és az egyes alprogramokat;
- előzetesen véleményezi a térségi területfejlesztési koncepciókat, területfejlesztési programokat, részt vesz az országos területfejlesztési koncepció és a nemzeti fejlesztési stratégia kidolgozásában;
- szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok tervező, döntés-előkészítő, fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;
- előzetesen véleményezi az országos, valamint a megyét érintő ágazati fejlesztési koncepciókat és programokat, továbbá a területét érintő területrendezési terveket;
- közreműködik a megyében kialakult társadalmi és gazdasági válsághelyzetek kezelésében;
- figyelemmel kíséri az operatív programok megyében jelentkező feladatainak megvalósítását, külön döntés alapján közreműködik azok végrehajtásában;
- előzetesen véleményezi és koordinálja az illetékes területi államigazgatási szervek megyét érintő fejlesztéseit és pályázatait;
- megállapodásokat köthet külföldi régiókkal, részt vehet nemzetközi együttműködésekben;
- közreműködik a területfejlesztési programok végrehajtásának nyomon követésében és értékelésében;
- a megyei önkormányzat dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról.

A fejezet a kormányzati döntésekkel összefüggésben véglegesítendő. 1600/2012 Kormány határozat a megyei önkormányzat szerepét illetően az alábbi feladatokat határozza meg:

- A területi operatív programok tervezésébe biztosítani kell a megyék (megyei önkormányzatok) hatékony közreműködését
- Előírja, hogy a megyék meghatározó szerepet kapjanak a területfejlesztési források felhasználásának tervezésében a 2014-20-as források területi koordinációja kapcsán

A feni kormányhatározat alapján megállapítható, hogy a kormányzatnak még nincs álláspontja a megyei önkormányzat feladataira vonatkozóan 2014-20-as a fejlesztési források felhasználása, azaz az operatív programok megvalósítása kapcsán. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a fejlesztési források felhasználásában a területfejlesztési törvény számos feladat ellátására ad lehetőséget a megyei önkormányzatok számára.

Megyei önkormányzatok lehetséges szerepét a 2014-20 EU támogatások felhasználása szempontjából vizsgáltuk.

Közreműködő szervezeti feladatok ellátása például azon tevékenységeknél, melyek eldöntésére területi alapon is rendelkezésre állnak információk (pl. jelenlegi ÉMOP tématerületek), illetve a Területi Fejlesztési Operatív Program, netán a programok tartalmától függően a többi operatív programok részeként. Hasonló funkció, mint amit korábban a megyei területfejlesztési tanácsok a kincstárral közösen elláttak a hazai támogatásoknál.

- Jelen feladat a megyei önkormányzatok esetén projekt kiválasztási feladatokat (amennyiben az IH delegálná a feladatot, amire van lehetősége), támogatási szerződéskötést és a támogatás felhasználás első szintű ellenőrzését jelenti. A menedzsment jellegű feladatok megvalósítását a

Közgyűlés Hivatal végezné, míg Közgyűlés és Bizottságai döntéshozó testületként működnének. Ezen belül meghatároznák a támogatási feltételeket, döntenének a támogatásra javasolt projektekről, illetve nyomon követnék a hatáskörébe tartozó programok pénzügyi és fizikai előrehaladását.

- A feladatok ellátásához a regionális ügynökségek programmegvalósító kapacitásaiból javasolt a megyei önkormányzat hivatalába személyeket átvenni, illetve a folyamatokat kiépíteni. Az átszervezés nem korlátozhatja a futó programokból származó elszámolási, beszámolási és fenntartási kötelezettségek teljesítését. A program megvalósítás előkészítéseként a tervezési feladatokra már jelen munkaszakaszban lehetne kapacitásokat átcsoportosítani.

Amennyiben a kormány nem ad Közreműködő szervezeti feladatokat a megyei önkormányzatoknak és a támogatás felhasználását saját intézményrendszeren keresztül felülyeli, akkor a megyei önkormányzatok tématerülettől függően az alábbi feladatokat végezhetik el:

- Integrált projekteket szervezhetnek, melyek fő kedvezményezettje az önkormányzat lehet és az ő döntése alapján nyújtanának be egy projektcsomagot – gyakorlatilag egy koordinációs szerepen keresztül megvalósuló támogatói szűrő szerep lenne, azaz az önkormányzat által befogadott és csomagba szervezett projekteket lehet támogatni – ezek többnyire olyan tevékenységek lehetnek, melyek a közsféra feladatait támogatják. Fontos, hogy ezen projekt-csomagoknak is világos kritériumok alapján kell szerveződniük és koherensnek kell lenniük. Ezen tevékenység esetében szükség van projektfejlesztési, illetve szervezési kapacitásokra.
- Helyi közösségvezérelt kezdeményezések koordinátora lehet, pl. a regionális innovációs politika területén – ez esetben felelne egy helyi stratégia kialakításáért, illetve megvalósításához biztosíthatja a lebonyolító szervezetet (önkormányzati hivatal). – A támogatói oldalról ez egy közvetett támogatást jelent, azaz egy stratégia alapján megítélik a támogatást, amit a stratégiában jóváhagyott projekt-kiválasztási szempontok alapján tovább oszt a kedvezményezett társaság a projektgazdáknak (ebben a formában a helyi döntéshozó testületben legalább 50 % mértékig nem kormányzati szereplők rendelkezhetnek képviseléssel)
- További projektszintű kiválasztással kapcsolatos döntéshozatali és nem menedzsment jellegű feladatok a megyei önkormányzatnál. Pl. területi operatív programnál monitoring bizottság által delegált feladatok, pl. albizottsági szinten projekt-értékelési kritériumok meghatározása, vagy netán nagyobb méretű (jelenlegi rendszerben un. kiemelt projekt) projektekről döntés a támogatási kritériumok alapján

További információk a helyzetelemzésben találhatóak.

6. A tervezési folyamat, a társadalmasítás és legitimitáció leírása

Folyamatban van a megvalósítása, illetve a partnerségi tervben került bemutatásra a folyamat. Ugyanakkor a helyzetelemzési dokumentum elfogadása után minden járásban megvalósult egy partnerségi fórum, ahol a helyi önkormányzati- gazdasági-társadalmi szereplők mondták el véleményeiket a koncepció javaslatértékelési szakaszával kapcsolatosan.

A megrendezett járási fórumok időpontjai:

2012. november 22. - SÁRVÁR

2012. december 5.– SZENTGOTTHÁRD

2012. december 5.– KÖRMEND

2012. december 7.– KŐSZEG

2012. december 12.– SZOMBATHELY

2012. december 13.– CELLDÖMÖLK

2012. december 13. - VASVÁR

A megye összes települése egy előre összeállított kérdőíven jelölhette meg, hogy milyen terveket szeretne megvalósítani a 2014-2020-as időszakban. A beérkezett adatokat összesítettük és figyelembe vettük a tervezés folyamán.